9 Príprava misionárov

Katechéza v Roku Vendelína Javorku / November 2026

Bratia a sestry vo viere
chceme sa naučiť byť misionármi tam, kde nás Boh zasadil. Minulý mesiac sme uvažovali o povolaní misionára, dnes sa v „misijnej škole“ Vendelína Javorku sústredíme na to, ako sa tejto službe naučiť od Ježiša.

V Ježišovej misijnej škole

Ježiš nikoho nepoverí bez náležitej prípravy. V nej sa vždy spája prirodzené s nadprirodzeným.
a) Nadprirodzené dary: V Evanjeliu podľa Matúša čítame, že Ježiš dal učeníkom *„moc nad nečistými duchmi, aby uzdravovali každý neduh“* (Mt 10, 1). Potrebovali ju pre službu na miestach, kam ich poslal. U pátra Javorku nečítame o podobných zázrakoch. Pre svoje poslanie potreboval niečo iné. Niektorí životopisci naznačujú, že mal komplikovanú povahu, s ktorou si prirodzene nie vždy vedel dať rady a v dôsledku toho vznikali konflikty. A tak Pán nadprirodzene doplnil to, čo potreboval pre misiu v gulagu – obrovskú trpezlivosť a pokoru.
b) Prirodzená príprava: Ježiš nechce, aby ohlasovanie stálo na zázrakoch, pretože od nich sa ľahko skĺzne k senzáciám. Učí ich prirodzene: dáva im samého seba a jeho vyučovanie je názorným predvedením.

Dávanie samého seba[17]

Pracovnou metódou misionára je dávanie seba samého. Ježiš učeníkom nedával len rady a ponaučenia. Rozdával im všetko, čo mal. Dával učeníkom svoj čas, záujem a pozornosť. Dal im svoj pokoj, ktorý ich posilňoval v utrpení. Dal im kľúče od svojho kráľovstva. Dokonca im dal svoje telo – vzal ho, lámal a dával im ho so slovami: *„Vezmite!“* Učeníci videli, ako im umýva nohy, ako sa vzdáva pohodlia a prijíma chudobu aj poníženie. Pochopili, že toto je aj ich cesta, pretože láska je jediný spôsob, ako získať trvalý ohlas u ľudí.

Misionár dáva, ale nevnucuje. Dá len to, čo je druhý schopný prijať. *„Chcel by som vám predložiť celé Kristovo dielo,“* snímal páter Javorka. No v gulagu boli ľudia roky ochotní prijať od neho len to, že čistil latríny. Bolo to súčasťou jeho trestu a snahy čo najviac ho ponížiť. Ale on to prijal ako službu lásky – podobne, ako keď Ježiš umýval nohy. Tým si získal sympatie niektorých spoluväzňov. No aby sa sympatie zmenili na vieru, k tomu dáva moc Duch Svätý, ktorým sa misionár necháva viesť.

Názorné predvedenie[18]

Ježiš v evanjeliách nerobí dlhé prednášky. Ukazuje, ako žiť. Nehovorí o dôležitosti modlitby – on sa pred učeníkmi modlí a pozve ich, aby sa modlili s ním. Nerobí prednášky o Svätom písme – on ho žije a napĺňa. Evanjelisti Matúš a Ján s obľubou pripomínajú, čo všetko Ježiš urobil, aby sa splnilo Písmo. Učeníci vidia, že Ježiš je prirodzený a nehrá žiadne rečnícke pózy. Vyučuje životom a je v tom autentický, nikto o ňom nemôže povedať, že by „kázal vodu a pil víno“.
Keď bol páter Javorka v Šanghaji, organizoval aj prednášky a kurzy. V Sovietskom zväze to nešlo. Tam nemohol nahlas hovoriť o modlitbe, a tak sa „iba“ modlil. Nemohol kázať o svätej omši, tak ju tajne slávil o štvrtej ráno na prični baraku, otočený chrbtom k ostatným. Posväcoval to miesto tak, ako mohol. Časom si to niektorí všimli a zvykli si v tom čase bdieť s ním. Spočiatku asi ani netušili, čo robí a on im nemohol nič povedať, bolo to nebezpečné. Bol to však príklad, ktorý priťahoval. To bolo maximum, čo v tej chvíli mohol urobiť.

[17] Porov.: COLEMAN, R.E., *Majstrov plán evanjelizácie.* Košice: Vienala, 1999, s. 31-34.
[18] Porov.: COLEMAN, R.E., Majstrov plán evanjelizácie, s. 38-41.

Čo môžeme urobiť v tomto mesiaci?

Ako byť misionárom tam, kde práve sme? Skúste si počas novembra osvojiť tri jednoduché „metódy“ pátra Javorku:

1. **Misia služby, ktorú nikto nevidí.** Páter Javorka si získal rešpekt v gulagu spôsobom, akým prijal aj tie najponižujúcejšie práce. Zmeňte tento mesiac svoj prístup k povinnostiam, ktoré sú pre vás obzvlášť nepríjemné. Urobte to, čo urobiť beztak musíte, ako Vendelín Javorka – ako skutok lásky a bez nárokovania si, že vás druhí ocenia alebo pochvália.
2. **Misia tichej prítomnosti.** Javorka v sovietskom trestaneckom tábore nemohol hovoriť o Bohu, ale svojou modlitbou to miesto vytrvalo posväcoval. Robte to tento mesiac podobne – nájdite si každý deň krátky moment (stačí minúta), zastavte sa uprostred pracovného zhonu, v nákupnom centre alebo v autobuse a v duchu žehnajte ľuďom okolo vás.
3. **Misia všímania si potrieb.** Ježiš citlivo vnímal potreby druhých. Cvičte si pohľad misionára. Je vo vašom okolí niekto, kto prežíva ťažké obdobie? Starší sused, osamelá matka, chorý príbuzný? Prípravou na misiu môže byť obyčajný telefonát alebo krátka návšteva s otázkou: „Nepotrebujete s niečím pomôcť?“

Modlitebné úmysly

- Pane, prosíme ťa za Cirkev a jej pastierov: daj im túžbu neustále sa vzdelávať, aby ich služba bola hodnoverná a účinná.
- Pane, prosíme ťa za bratov a sestry z našej farnosti, ktorí chcú byť misionármi na svojom mieste: daj im vytrvalosť, aby sa nenechali odradiť žiadnym neúspechom, ale aby s dôverou zasievali semienka tvojho slova.
- Pane, prosíme ťa za členov farských misijných tímov: posilňuj ich v prípravnej fáze ich projektov, aby nebudovali na vlastných silách, ale na tvojej milosti a vzájomnej jednote.